Cynllun Twf Cwestiynau a Ofynnir yn Aml - Newid Hinsawdd

A yw'r papur hwn ynghylch cytuno ar safbwynt rhanbarthol ar newid hinsawdd?

Na, mae'r papur hwn ynghylch cytuno ar safbwynt ar gyfer cyflawni prosiectau'r Cynllun Twf yn unig.

Beth ydym yn ceisio ei gyflawni?

Rydym yn ceisio cyflawni'r datrysiad fforddiadwy gorau ar gyfer pob prosiect yn nhermau lleihau allyriadau ac effeithiau ar fioamrywiaeth, i gefnogi ymdrechion cenedlaethol a byd-eang i fynd i'r afael â newid hinsawdd ac ecolegol. Yn syml, rydym am i'n prosiectau gyflawni'r asedau neu'r adeiladau mwyaf effeithlon o ran ynni â phosib, i leihau ôl-troed carbon adeiladwaith a chael effaith gadarnhaol ar fioamrywiaeth.

Beth yw carbon gweithredol?

Carbon gweithredol yw'r swm o garbon deuocsid a gaiff ei allyrru yn ystod cyfnod gweithredol neu mewn defnydd adeilad neu ased. Er enghraifft, goleuo, gwresogi a chynnal a chadw.

Mae adeiladau gweithredol sero net yn effeithlon iawn o ran ynni gyda'r holl ynni sy'n weddill o ffynonellau adnewyddadwy ar y safle a/neu oddi ar y safle.

Beth yw carbon corfforedig?

Carbon corfforedig yw'r term sy'n cynnwys yr holl garbon a gaiff ei allyrru yn ystod oes adeilad neu ased. Yn ogystal â charbon gweithredol, mae hyn yn cynnwys allyriadau o ddarganfod a phrosesu deunyddiau, trafnidiaeth ac adeiladu ynghyd ag allyriadau a gynhyrchir o ddymchwel a gwastraff ar ddiwedd oes.

Beth yw enillion net bioamrywiaeth?

Mae Enillion Net Bioamrywiaeth yn "ddull o ddatblygu sy'n gadael bioamrywiaeth mewn cyflwr gwell nag oedd cyn hynny." Wrth gymhwyso egwyddorion enillion net bioamrywiaeth, anogir datblygwyr i ddwyn cynlluniau ymlaen sy'n darparu cynnydd cyffredinol mewn nodweddion ecolegol a chynefin naturiol ar y safle, mewn safleoedd gerllaw neu drwy 'offsets' (h.y. talu i wella bioamrywiaeth yn rhywle arall).

Beth yw budd net i fioamrywiaeth?

Golyga hyn yr un peth ag enillion net bioamrywiaeth, ond dyma'r term a ddefnyddir yng Nghymru.

Pam ydym ni'n ceisio lleihau allyriadau a chynyddu bioamrywiaeth?

Wrth i lefelau carbon deuocsid a nwyon tŷ gwydyr eraill gynyddu, caiff mwy o wres ei "drapio" yn atmosffer y ddaear ac mae tymereddau byd-eang yn cynyddu. Mae'r 'cynhesu byd-eang' yma yn achosi newidiadau sylweddol yn amseriad a hyd y tymhorau ynghyd ag amlder tywydd eithafol - llifogydd, sychder, corwyntoedd a thanau gwyllt. Bydd effeithiau newid hinsawdd ar y Gogledd yn cynnwys cynnydd yn lefelau'r môr ac effeithiau ar amaethyddiaeth a seilwaith yn sgil cynnydd mewn

tywydd eithafol. Mae'n debygol y bydd cymunedau sydd â bioamrywiaeth gadarn fod yn fwy abl i addasu i newid hinsawdd ac amrywioldeb hinsawdd na chymunedau dirywiedig.

Beth fydd yr effaith ar brosiectau?

Mae hyn yn ansicr ar hyn o bryd. Er bod goblygiadau posib yn nhermau cost a sgôp, mae cyfleoedd sylweddol hefyd. Cydnabyddir bod prosiectau ar gamau gwahanol yn eu datblygiad. Bydd prosiectau sydd yng nghamau cynnar eu datblygiad yn medru gwreiddio'r datganiad sefyllfa yn nyluniad a datblygiad y cynigion hynny. Mae'n bosib na fydd prosiectau eraill, mwy aeddfed, yn medru bodloni'r holl ddyheadau heb gost ychwanegol sylweddol. Yn yr achosion hyn, bydd y Swyddfa Rheoli Portffolio yn gweithio gydag arianwyr prosiectau i gyflawni'r datrysiad fforddiadwy gorau ar gyfer y prosiect.

Sut fydd y Bwrdd Uchelgais yn ystyried y datganiad sefyllfa hwn wrth wneud penderfyniadau?

Bydd y Cyfarwyddwr Portffolio yn gweithio gydag arbenigwyr allanol i roi'r prosesau angenrheidiol yn eu lle i danategu'r datganiad sefyllfa hwn. Bydd aelodau'r Bwrdd Uchelgais yn derbyn y wybodaeth angenrheidiol i wneud penderfyniad deallus ar achosion busnes prosiectau wedi ystyried effaith economaidd, cymdeithasol ac amgylcheddol y prosiectau ar y Gogledd.